Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

FOU nr 2007.132 (Gældende)

Vejledning om retten til at have en bisidder med ved en tjenstlig samtale

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

LOV nr 347 af 06/06/1991 7

Vejledning om retten til at have en bisidder med ved en tjenstlig samtale

Resumé

Direktoratet for Kriminalforsorgen afskedigede – efter indstilling fra et fængsel – en tjenestemandsansat fængselsfunktionær på grund af manglende egnethed.

Fængslet havde inden indstillingen holdt et møde med fængselsfunktionæren. På dette møde fik den pågældende meddelelse om at man vurderede vedkommende som uegnet, og at funktionæren derfor også var fritaget fra tjeneste med det samme.

Ombudsmanden udtalte at fængslet burde have vejledt funktionæren om at vedkommende havde været berettiget til at tage en bisidder med til mødet.

(J.nr. 2006-4256-813).

Direktoratet for Kriminalforsorgen afskedigede en tjenestemandsansat fængselsfunktionær, A, på grund af manglende egnethed.

Afskedigelsen skete efter indstilling fra X Fængsel hvor A gjorde tjeneste i prøvetiden. Indstillingen skete på baggrund af den tredje bedømmelse af A i prøvetiden, den såkaldte 2 ½-års-bedømmelse.

Afdelingslederen ved X Fængsel indkaldte telefonisk A den 5. maj 2006 til et møde til drøftelse af 2½-års bedømmelsen. Mødet skulle finde sted samme dag, og A fik ikke oplyst at A måtte tage en bisidder med efter eget valg, eller hvem der deltog på mødet. Fængslet havde efter fast praksis indkaldt tillidsrepræsentanten.

A fik udleveret og gennemgået 2 ½ års-bedømmelsen på mødet. A fik også oplyst at fængslet ville indstille A til afskedigelse på grund af manglende egnethed, og at A var fritaget fra tjenesten umiddelbart efter mødets afslutning.

X Fængsel sendte den 18. maj 2006 en indstilling til Direktoratet for Kriminalforsorgen om afskedigelse af A på grund af manglende egnethed.

Direktoratet iværksatte en høringsprocedure.

A blev afskediget ved brev af 26. oktober 2006 på grund af manglende egnethed med fratræden ved udgangen af januar 2007.

A klagede til mig, og jeg indhentede udtalelser fra myndighederne.

Efter en nærmere gennemgang af sagen mente jeg ikke at der var grundlag for at kritisere Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse om at afskedige A. Jeg mente heller ikke at der var grundlag for at kritisere at X Fængsel ikke havde partshørt A inden indstillingen om afskedigelsen og forud for beslutningen om fritagelse fra tjenesten.

Men jeg mente at fængslet som følge af god forvaltningsskik/personaleadministration burde have vejledt A om, at A var berettiget til at give møde den 5. maj 2006 sammen med en af A valgt bisidder. Om dette spørgsmål udtalte jeg således følgende:

Ombudsmandens udtalelse

”Indkaldelsen til mødet den 5. maj 2006

Jeg har forstået at (X) Fængsel indkaldte (A) til mødet samme dag telefonisk og alene oplyste (A) om at mødet vedrørte 2½-års-bedømmelsen. (A) fik ikke oplyst hvem der deltog i mødet, herunder at (X) Fængsel havde indkaldt tillidsrepræsentanten. Tillidsrepræsentanten deltog derfor ikke på mødet efter

aftale med (A), og (A) var ikke blevet vejledt om at (A) kunne have givet møde sammen med en bisidder efter eget valg.

Det er et grundlæggende princip i dansk forvaltningsret at den der er part i en sag i den offentlige forvaltning, på ethvert tidspunkt kan lade sig repræsentere eller bistå af andre. Princippet fremgår nu af forvaltningslovens § 8, som gælder direkte i afgørelsessager, men derudover gælder princippet også i videre omfang, f.eks. ved tjenstlige samtaler. Jeg har således tidligere, f.eks. i sagen gengivet i Folketingets Ombudsmands beretning for 2001, s. 574, lagt til grund at en ansat normalt har ret til at have en bisidder med til 'tjenstlige samtaler' med ledelsen.

Jeg har også forstået at (X) Fængsel og Direktoratet for Kriminalforsorgen er enige i at (A) kunne have medtaget sin egen bisidder til mødet.

Det følger af vejledningspligten i forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndighederne har pligt til i fornødent omfang at yde vejledning og bistand til personer der retter henvendelse inden for myndighedens sagsområde. På visse områder findes der desuden særlige lovbestemmelser om vejledning, f.eks. i tjenestemandslovens § 21, stk. 1, hvorefter tjenestemanden forud for et tjenstligt forhør skal gøres bekendt med at vedkommende er berettiget til at møde med en bisidder.

Forvaltningslovens § 7 finder kun anvendelse i afgørelsessager og efter ordlyden kun i forhold til personer der retter henvendelse til myndighederne. Bestemmelsen har imidlertid ikke gjort udtømmende op med vejledningspligten idet vejledningspligten kan følge af god forvaltningsskik i andre tilfælde, se bl.a. John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 3. udgave, s. 205 f, og Jon Andersen, Forvaltningsret, (2002), s. 379 f. Efter min opfattelse har bestemmelsen i tjenestemandslovens § 21, stk. 1, heller ikke gjort udtømmende op med vejledningspligten over for tjenestemænd.

Efter min opfattelse burde (X) Fængsel som følge af god forvaltningsskik/personaleadministration have vejledt (A) om at (A) var berettiget til at give møde sammen med en af (A) valgt bisidder. Jeg har lagt vægt på mødets karakter og den omstændighed at (A) skulle have at vide at man ville indstille (A) til afskedigelse og hjemsendelse umiddelbart efter mødet. Jeg går ud fra at mødeindkaldelsesvarslet kunne forlænges hvis (A) – vejledt om retten til at lade sig bistå – havde ønsket at give møde sammen med en bisidder.

Jeg har gjort (X) Fængsel og Direktoratet for Kriminalforsorgen bekendt med min opfattelse."

NOTER: (*) FOB 2001, s. 574.